

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XI.

V Ljubljani 18. svečana 1858.

List 4.

Sveta Vera.

Brez upa vedno vsaka zarja vzhaja;
Serce je prazno, duha luč vgasuje,
Očesa svit, lic cvetje obleduje;
Zivota vek, moč dušna tud zahaja. —

Zastonj pomlad cvete in v sredi gaja
Radostno tičie truma preletuje:
Serce molči — ne upa — ne zdihuje:
Mir zginal je, obup le ga navdaja!

O revna stvar! solze so ti vsahnile,
K' so pred britkosti ogenj ti gasile:
Tolažba zadnja z njimi je minila.

Obupnost le je tvoja tovaršica,
Ki zgubil svitlo zvezdo si poklica:
Gorjé! — oh zvezda Vere je vgasnila!

...n...n...

ANTON ALOJZI

po Božjim usmiljenji in po milosti svetiga apostoljskiga Sedeža

Kuezo - škof v Ljubljani itd.

Vsim ljubljenim vernim Ljubljanske škofije
zveličanje in blagoslov v Gospodu!

Sveti štiridesetdanski post se bliža, in v njegovim začetku bo duhoven kristjanu pepela potresel na glavo in poreče: „Prah si, in v prah se boš povernil“. Ta šega svete cerkve nas spominja strohljivosti našiga telesa, pa nas tudi resnobno opominja, z vso skerbljivostjo perzadevati si za cilj in konec, ki ga je Bog kristjanu odkazal, in brez odlaganja podati se na pot žive vere, k čimur sveta cerkev svojim vernim otrokam prijazno roko podaja, ker za sveti postni čas ne zapoveduje le del zatajevanja in pokore, temuč tudi hoče, de v duhu zbrani premišljujemo in si k sercu jemljemo, kar koli naše posvečenje množi, in nas pelje proti večnemu življenju; pot k našimu posvečenju in proti nebesam nam pa kaže in razsvitljuje le prava živa vera.

Po sklepu Božje previdnosti sim vaš viksi pastir, in me tedaj dolžnost veže, vas učiti, pa ne tega, kar današnjimu svetu dopade, in kar posvetni ljudje radi poslušajo, ampak učiti vas moram, kar je Jezus in kar so aposteljni učili, kar je Bog v svoji sveti katoliški Cerkvi ko nauk Jezusov in njegovih aposteljnov, ko besedo večne resnice shranil, in po nji tudi nam oznanil. Z aposteljni in z vso keršansko katoliško Cerkvijo vam moram oznanovati Jezusa Kristusa, ko edinorojeniga Sina Boga Očeta, ko Odršenika grešnega človeškiga rodú, in s svetim Petram (Djan. apost. 4, 12.) vam povedati: „V Jezusu je zveličanje in v nikomur drugim!“ Posebno vas moram tedaj svariti, de se varujte nevere, krive vere in nemarljivosti v verskih resnicah; ker ravno te pregrehe so bile vselej, so zdaj, in bodo zlasti pregrehe tega svetá. Ako bi ne bila vera v Kristusa v naših časih tako močno omerznila, kakor je, bi ne bilo

toliko in takošnih nerodnost med ljudmi, kakor jih dan na dan vidimo; zakaj kakor pomanjkanje prave žive vere človeka čedalje delj od Boga odvraca, in čedalje globokejšje v brezno hudobije pogrezva, tako ga vera v Božjo besedo in v Kristusa k Bogu vrača, k Bogu pripelje, z Bogam v ljubezni zedini, in v Bogu zveliča. Zavoljo tega so pa tudi Kristus in aposteljni in vsa Jezusova Cerkev vselej in povsod k veri v Božjo besedo z vso gorečnostjo opominjevali. Če Kristus svari, zadeva njegovo svarjenje nevero, če koga pohvali, ga pohvali zavoljo njegove terdne vere; nevero iztrebiti, vero pa vsaditi in razširiti, si vse prizadeva.

Človek bi si mislil, de se vera med kristjani, ki so v Jezusovim imenu keršeni, in se v keršanskim nauku podučujejo, ne more pogrešati. Večidel jih sicer res ne dvomi, de je Jezus Kristus zveličar svetá, in tudi apostoljeko vero večkrat molijo; vendar pa ta njih vera ni vselej tista živa vera, ki jo Kristus in aposteljni zapovedujejo. „Ako pričas s svojimi ustmi, in v svojih sercu veruješ, boš zveličan“, pravi sveti apostelj Pavel (Rimlj. 10, 9.). V sercu mora biti zapisana vernimu kristjanu resnica: Le en Bog je, in ta edini Bog nas hoče zveličati po enim živim Kristusu. V sercu morajo človeku biti vtisnjene besede večne resnice, de Kristus živi, in de živi tudi za nas. Duša se mora po besedah svetiga Pavla (Hebr. 11, 27.) nevidljiviga (Boga) deržati, kakor de bi ga vidila. Kristjan mora tedaj v Jezusa tako živo verovati, kakor de bi ga s Tomažem vidil, z Janezam na njegovih persih slonel, z Marijo pri njegovih nogah sedel. Misel na Kristusa mora biti serčna; vanj moramo misliti, kadar v hiši sedimo, in kadar popotvamo, kadar se vlegamo, in kadar vstajamo; ona nas mora spremljati pri vsih naših delih in opravilih, pri vsim našim djanji in nehanji.

Taka je vera praviga kristjana; kako pa si jo človek pridobi? Stvarjenje reči nas sicer močno spominjajo Boga, stvarnika, od Kristusa, odrešenika, pa nam celó nič ne povedó; natura, ki jo imamo pred očmi, nam tedaj vere ne more dati; zakaj kar moramo verovati, je delč nad vidnimi stvarmi. Svet, ki na njem živimo, nam vere tudi ne more dati; zakaj verovati moramo v večno kraljestvo, ki ga ne vidimo. Naš um nam vere ne more dati; zakaj vera preseže vsako človeško razumnost.

Kristus, ki v njega verujemo, je izšel od Očeta, in je na svet prišel (Jan. 16, 28.), nauk, ki ga je učil, je iz Boga (Jan. 7, 17.); tedaj zamore tudi keršanska vera le od Boga priti, le on nam jo zamore v serce dati. Resnično, le od Boga, od Očeta svitlobe, od kteriga je vsak dober dar in vsako popolno darilo, pride tudi dar svete vere (Jak. 1, 17.); zakaj ko je Peter Kristusu na vprašanje: „Vi pa, kdo pravite, de sim?“ odgovoril: „Ti si Kristus, Sin živiga Boga!“ je Jezus rekel: „Meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih“ (Mat. 16, 17.); in ko je Kristus Jude opominjal, de naj ne delajo za jed, ktera mine, ampak za jed, ktera v večno življenje

ostane, in ko so ga na to vprašali, kaj naj delajo, de tisto jed dosežejo, ki večno živi, jim je odgovoril: „To je delo Božje, de verujete v njega, kteriga je on poslal“ (Jan. 6, 22.). Tudi že iz prvih zgodb keršanstva se vidi, de vera pride od Boga; desiravno so namreč aposteljni tri leta z Jezusom hodili, tri leta njegove nauke poslušali, njegove čudeže in njegovo sveto življenje z lastnimi očmi gledali; desiravno se jim je po svojim vstajenji večkrat prikazal, in so ga poslednjič vidili v nebesa iti: vender niso bili pri vsim tem ne dovolj razsvitljeni, ne dovolj uterjeni v veri, de bi bili brez strahú med ljudstvo stopili, in jo pred vsim svetam oznanovali, dokler ni prišel binkoštni praznik sveti Duh v podobi gorečih jezikov nad nje, dokler niso bili keršeni s svetim Duham in v ognji. Tedaj se je bila Cerkev Božja v aposteljni in v prvi keršanski občini spočela, takrat je keršanska vera z vso svojo močjo in lepoto med ljudi prišla. Odslej so spoznali v Bogu svojiga Očeta, v Kristusu svojiga Odrešenika, v svetim Duhu svojiga Učnika in Tolaznika, ki vse verne zedini v sveti Cerkvi.

Ziva vera je tedaj res, kakor katekizem prav lepo pravi, dar Božji, čeznaturna luč, od Boga nam vlita čednost. Akoravno nam pa le Bog zamore vero v serec vliti, in serec za njo ogreti, je vender ravno tako gotovo, de je pri tem tudi naše dobre volje in našiga resničniga prizadevanja potreba, in de ondi, kjer je lastno prizadevanje, tudi Božje gnade ne bo manjkalo. Ali morebiti ni res v naši moči, pridige z veseljem poslušati, ali pa se jim odtegovati, zaslišano besedo Božjo premišljevat, ali pa jo vnemar pušati, Boga za živo vero prositi, ali pa za ta dar Božji nič ne marati?

Naj bo tedaj, ljubi moji! vselej in posebno v tem svetim postnim času vaša nar imenitniši skerb, de nič ne pregledate, nič ne zamudite, kar vas zamore bolj pripravne in voljne storiti za Božjo besedo, in vas v nji poterediti. Varujte se mlačnosti in lenobe v službi Božji, zavoljo ktere v človeku vera peša, in ne vstavljajte se spoznani keršanski resnici, temuč nastopite skerbno mnoge pota, po kterih se k pravi in živi veri pride, in tacih potov je toliko, de po njih lahko sveto vero najde, kdor je pošteno in z dobrim serecam iše.

Če le poverhama sveto pismo pregledamo, najdemo, de so pobožni pastirji, ki so okoli Betlehama čede pasli, ravno tisto Božje Dete po angeljevim oznanilu spoznali, ki so ga modri iz Jutroviga našli po prečudni zvezdi, ki se jim je bila na nebu prikazala. Priprosta vera je pastirje, visoka učenost pa modre k Jezusu pripeljala; oboji pa so imeli dobro, pobožno serec, ki Boga iše, in zato so našli, kogar so iskali. V svetim pismu beremo, de je dvornik, mogočen služabnik etiopske kraljice Kandace po branji pre-roka Izaija in po prijaznim razlaganji učenca Filipa na vozu sedé ravno tisto vero in tisto modrost zadobil, ktere se je ljubljeni učencec sveti Janez na Jezusovih persih sloné navzel; de je stotnik Korneli ravno tistiga Kristusa spoznal po pridigovanji svetiga Petra v Cezareji, kteriga se je učil moliti svetovavec Dionizi po svetim Pavlu v sredi Arcopaga v Atenah. Beremo, de so — Nikodem po noči pri luči, Samarijanka pri Jakopovim vodnjaku, ječar v Filipah v ječi, škerlatarica Lidija pa pred shodnico pri reki — vsi ravno tistiga Kristusa našli; de je Magdalena pri grobu po glasu: Marija, de so učenca v Emavsu po lomljenji kruha, Tomaž po ranah Jezusa spoznali, sveti Štefan pa ga je vidil na desnici Božji v nebeski svitlobi. (K. sl.)

Pisanje iz srednje Afrike.

Naslednji, posebno mikavni in tehtni pisanji smo ravnokar od vis. čast. gosp. Kirchner-ja iz Hartuma prejeli. V Hartumu v dan sv. Franciška Ksav., 3. grud. 1857. Ljubljeni prijatelj in brat v Gospodu!

Zdaj vender ti zamorem veselo novice naznaniti, de

so se vis. čast. gosp. Provikar prav res v Evropo podali, in ako jih Gospod obvaruje na težavnim popotvanji skoz pušavo in na nevarnih Nilovih valovih, kakor jih je dosihmal vselej varoval; bodo ljubi Krajci svojiga apostoljskiga rojaka živiga in zdraviga zopet vidili. Vender pa bi se utegnilo popotvanje gosp. Provikarja (na Slovensko in) na Nemško nekoliko zakasnit; ker najpred hočejo iti v Rim, in tamkej sveti (postni in velikonočni) čas na tihim preživeti, po veliki noči tehtne opravila opraviti, ki so jih posebno k popotvanju nagnile, zlasti je naprava zamurskiga vstava v Rimu in vstavljenje pobožnih (mniških) redov v srednje - afrikanskim misijonu. Tako se bo z vedno novo vojsko na vso moč utergovalo kraljestvu satanovimu, ki je viditi, de tukaj celó v vsim omerzličnim zraku svoje kraljevanje ima. Potrebne so semeniša za afrikansko duhovstvo, napravljene in vravnovane po afrikanskih potrebah, ki naj jih bi blagerno poživljevalo in grelo keršansko sosedstvo pod apostoljskim obsenčevanjem svetiga Sedeža, pod navdihovavnim spodbudovanjem velike pretečenosti in pričujočnosti katoliške Cerkve, kakor le v Rimu svoje zvesto vpodobstvo ima. Nadalje morajo verste vojskovavcev Kristusovih nadopolnovati pobožni redovi, kterih udje se zamorejo zmiraj obnovljevat in nadomestovati, ako predniki padejo ali obnemagajo. Taki vojskovavci so bili dozdej le posamezni, ktere je pa hitro smert kosila, in niso mogli naslednikov na svojih mestih pustiti. Naj bo potem mlado afrikansko in staro evropejsko keršanstvo svoje misijonarje skupej zoper sovražnika na vojsko pošiljalo, dokler ne bo bandero sv. križa nad afrikanskim človeštvam zmagovito velo. Pa, skorej bi bil nekaj naj bližnjišiga pozabil pisati. Iz Rima bodo vis. čast. gosp. Provikar popotvali čez Francosko in Anglesko na Nemško, de bi našimu skorej le na Avstrijskim znanimu in podpéranimu misijonu povsod potrebno veljavo in vdeleževanje pridobili in zbudili. Gospod bo vodil stopinje svojiga služabnika in njegovimu jeziku moč dal do katoliških serec, ter se bo usmilil revšine ubozih Kamovih otrok. Podstavni kamen keršanske prihodnosti je vložen, Evropa mora dalje zidati in bo zidala, ne bo se utrudila, de bi svojih sinov in milih darov k nadaljnimu delu ne pošiljala: Afrika se mora rešiti! Ako se tudi zidanje mlade srednje - afrikanske cerkve le sčasama pospeševa, kakor sleherno veliko delo, se je pa tolikanj več na njegovo terdnost zanašati; zakaj delo misijonsko ni v naglim zaporednim kerševanji, ampak v tem, de se mladost skerbno izučuje in vlada, de se modro na okolišine ozira in se taiste v prid obračajo, v neutrudljivim prizadevanji, de bi se s keršansko čednostjo in poterpežljivostjo od Boga odvernjene serec odrašenih pridobile, in v stanovitim namagovanji misijonarjev, se tako vkoreniniti, de so okolišini neogiblivo potrebni. Tih vodil se je naš misijon vselej deržal, in kerstilo se je le potem, ako je večmesečna poskušnja in pripravljanje bilo porok za resnično keršansko življenje novokeršencea, in ako so bile okolišine take, de je misijon zamogel tudi nadalje čuti nad njegovo vođbo, keršansko oliko in spopolnovanjem. Potem takim ne moremo govoriti od tavžentov novih kristjanov; tisti pa, ki so se gnade sv. kersta vdeležili, so neprenehama, enako deržini, v zavezi z misijonom, in misijon ima neprenehama blagerno moč do njih. Otroci in mladenci, ki razodevajo upanje, de bodo kdaj sami delo misijonsko dalje gnali ali kakor koli pospeševali, imajo že zdaj v misijonu pribežališe, kjer se telesne in duhovne dela usmiljenja nad njimi skazujejo, in se pripravljajo za delo svojiga prihodnjiga življenja. Poprej je misijon vsužnjene otroke odkupoval, zdaj po odpravljenji sužnjiskiga kupčevanja se sprejemljejo in posinovljejo sirote, zapušeni in stradajoči otroci v misijonskih stanoviših ali štacijonih, kteri se podučujejo, kerstijo ter v keršanskim nauku, v koristnih rokodelstvih urijo. Zaveza taistih do njih dobrotnikov s tem ni nehala. Kakor so taki ljudomili svoje darove poprej dajali za odkupovanje sužnjih otrok, tako se zamorejo tudi

zdaj, ako bo dovolj podpore, otroci v naš misijon jemati, rediti in za nebeško kraljestvo pridobivati. To je v resnici delo kersanskiga usmiljenja, odkupljenje od dušne in telesne pogube.

Zlasti v Gondokori je bila silna priložnost, osirotene otroke sprejemati, ker tam gori je bila lansko leto strasna lakota, de so matere svoje lastne otroke v vodo metale, in čast. gosp. Ueberbacher jih je dan na dan velikrat na sto resil smerti za lakotjo, in vender pri svojim lastnim pomanjkanji žita ni mogel vsih oteti. Prestradani otroci so se za kosti v smeteh in za nar slabši kokošjo kerma tergali. Enaki so bili izstradanja rešeni in so v misijonu ostali, ter telesni in dušni kruh vživajo. Kaj pa, de to se ne more zgoditi brez zatajevanja in stroškov rastejoče Kristusove derzine. Tudi je bilo neko število fantičev in dekličev v treh stanovskih kersenih, in bili so posameznim dobrotnikom prilasteni, katerih imena imajo, in za ktere jim je posebno moliti. Taki so v Hartumu: Janez evang. iz rodü Gog (glej III. naznani št. 11); Janez Kerstnik, iz hribov pri Kordofanu (ravno ondi št. 21, od neke dobrotnice iz Ljubljane); Blaž, zamurec iz Hartuma (ondi št. 10); Henrik Ernest Jože, uniga brat (št. 21, gospa — m—); Juri Perfarški, zamurec iz Hartuma (št. 17, starološke občine); Jože Vodice (sretnje vodiške in neimenovaniga št. 10); Avgust(in) Brezniški (brezniške občine); Jaka, iz Gondara pri Abisinii (več dobrotnikov po Danici, št. 20); Marija Ana Toman, iz Darfura, v misijonu v službi (gospé S. Tomanove). V gondokorski misijon sprejete sirote: Bazili Just Terzaški (št. 12); Alojzi France Pavlanski (št. 13); Stanislav Jože Avgustin Nikolavius (? — št. 16 in 17); Lazar Matija Podpadeč (št. 17, b); Andrej Jože Ribniški (št. 17); Marija (št. 11); Štefan (št. 11); Anton, Florijan, Gabriel, Ivan, Jenge, — poslednja še ne kersena, (št. 23, iz zbirke po vredništvu Danice); Jingi, še ne kersen (št. 21, korarjev iz Ljubljane); Kiden, še ne kersena bariška deklica (št. 21, gosp. kaplana St. S.); Marija Uršičeva (dobrotnika v. č. fajm. Uršiča v K. g.). Zmed poprejšnjih misijonskih rejencov jih je že precej odraslo v mladenče in deklice, ki delajo v misijonu in za misijon, in razun dveh ali treh svoji kersanski odredi čast in veselje delajo. Jože Vodice, v vsakim oziru izversten mladenec, je bil to leto z Marijo Uršičevo po kersansko poročen, in zaročena sta zdaj v Gondokori ter ondi gori delata, on za zidarja, ona za kuharico. Življenje obéh je brez graje. Naši pridni delavci iz Evrope, ki se zdaj o hladivnih severnih sapah vsi dobro čutijo, uprenehama pri novim postopji delajo, pa skorej leto je, kar so zavolj pomanjkanja dninarjev skorej zmiraj zadrževani. To pomanjkanje izvira od tod, ker z Dunaja denara ni. — Upamo, de do Božičnih praznikov novi misijonarji in rokolci pridejo. Don Giovanni Beltrame nam pelje 4 svojih v. č. tovaršev, in misijonski delavec, dosedanjí vodnik noviga zidanja, gosp. Lenart Koch, dva zidarja v pomoč, in to je pri vedno se povračajočih boleznih zlo potrebno. Zmed novih misijonarjev imajo 3 ali 4 iti na Belo reko in tam gori nove misijonske stanoviša napraviti. Poprej pa bodo od sv. Križa in z Gondokore na ogled hodili, se jezika in deželnih šeg učili ter vse potrebno previdno pripravljali. V. č. gosp. Provikar so me za leto 1858 zvolili oglednika (vizitatorja) katoliških misijonov ob Beli reki, in misliu nove misijonarje na njih odmenjene kraje spremiti, ako bomo za oskerb nove odprave potrebni denar mogli spraviti. Pritiskanje ladij za slonokostni lov je letas posebno veliko; že nad 60 tacih bark je odrinilo (druge leta jih je bilo k večimu 30), in še zmiraj se nove z velikimi stroški pripravljajo. Kaj pa, de ta barantija je loterija, pri kateri vselej le nekateri dobé, njih veliko pa jih zgubi premoženje in marsikterikat tudi življenje. Zamurci so namreč že dolgo silo razdraženi zavolj poprejšnjiga ropanja beluhov, in se kervavo mašujejo, kadar koli morejo, kar pa, se vé de, večidel le nedolžne zadeva. Veselo novo leti, tebi, fantam, K—vim, R—vim,

V—ču itd. Mojimu ljubimu J. serčno pozdravilo in hvalo za pisni spomin; ne morem zdaj odgovoriti zavoljo pomanjkanja časa. Fantje naj nam pridno pišejo. Ljubeznjivo pismice maliga Jožka nas je serčno veselilo. Tako je prav! (de otrok sam piše kolikor vé in zna). Le narekovanih besedarij ne! (2. list nasl.)

Pepelnica

obiše stariga oglarja Miklavža.

(Svarivne podobe.)

Zemlja mati počiva v srež in led vprežena, in v beli kožuh oblečena. Molče dobrave in podnebni pevčki ne zglasujejo slave svojiga ljubiga Stvarnika. Še šumeči potoček se le trudno po ovinkih med ledenimi grudami dalje muza. Prijazno sije mesečni krajic v priprosto kočo samotniga oglarja Miklavža. Bil pa je Miklavž dobra duša, je posebno rad prebiral življenje vsih ss. Miklavžev, ki jih je našel v koledarji, zlasti pa je imel glavo, serce in misli sv. Nikolaja flüenskiga. Oglar roženkrane s svojo pobožno deržino odmoli, pokleči še nekoliko in moli nekatere očenaše za svoje otroke, de bi jim sv. Duh um razsvetlil, in bi nikoli ne noreli, kakor posvetnjaki ob tem času. Bilo je namreč ravno pustni večer. V ti molitvi pa se mu telesne oči sklenejo, in odpró se mu dušne oči, de vidi, kaj se sem ter tje po svetu godi. Berž ko namreč zadremlje, se mu zdí, de nekaj lahnó na vrata kljukne, in glej! vrata se odpró, in postarna medla podoba glavo v hišo pomoli. Obraz ji je pobrazdan, dolga obleka temna, čelo s pepelam potreseno. Njen pozdrav je bil znani kersanski, ki serce povzdigne in vero poživi, s čimur se je oglarju na prvi migljeji prikupila. „Bi me hotli prenočiti za Božji blagodar?“ poprašta starka. „Le bližej, le bližej. Božja stvar! Tam pri peči se pogrejte, sej vsa derhtate od mraza“, reče oglar očanec, in pristavi: „Odložite tudi culo tje na klop“. Se zgodi. „Tako je prav“, reče čérni mož. „Zdaj mi pa povejte, koga prav za prav mi je dansi dobrotljivi Bog pripeljal v mojo kočó?“ Odgovor: „Pepelnico me sploh po Slovenskim kličejo“. „No, no; kaj pa vas k meni napoti? Ali kaj bi prasal, de naravnost rečem: še vselej ste mi ljubši kakor pa vaš sprednik, Pust“. „Moja cula vam bo na vaše vprašanje odgovorila“, zaverne Pepelnica. Žena na to izleče iz cule raznih podob in jih jame pred oglarjem razvijati.

Perva podoba se razgerne, in ima dva imenitna, zlo različna oddelka. Eden razkazuje očem umazana in precej razcapudrana človeka, zmed katerih eden je gosposk berač, drugi zakotni pisac. Oba z nekako posebno nejevoljo, bi djal, s serditostjo gledala na drugi oddelik podobe, in eden si nohte grize, drugi pa lasé iz glave puli. In kaj vidiš na tém drugim oddelku? Dva šolska učenca sta. Prav živo se nekaj pogovarjata in si roke podajata, ter zaterjujeta, de tako mora biti, če bi imela voda goreti. Miklavž se ozre na Pepelnico, češ kaj de če ta razločna podoba? Starka ga razume, in mu začne tolmačiti, rekoč: Uni gosposki berač je ravno osmukani mladenic v lični suknjiči na drugim razdelku podobe. Osleparil je bil nekaj svoje šarše, de se gre k svojimu tovaršu za bližnje izpraševanja učiti; in uni drugi, kmetiški sin, je bil svojo gospodinjo nalagal, de gre k temu in temu prepisovat, kar sam nima. Oba preveč žive kervi, jo vrezeta v neko družino, kjer je bila derhal male cene in slabe vere, in vso ljubo noč preplešeta in predobrovoljčevata. Naj bližnji nasledek te razuzdanosti je bila zabuhnjena glava zjutraj in slabi znamki v katalogu. Ker sta bila poprej dobra, se je to učencam toliko bolj čudno zdelo, in res so prišli na sled, kaj de je temu krivo. Ta udarec pa mladenčev ni zmodril, temuč v neko obupno prederznost ji je pogreznil, de je z njima od tistihmal vse rakovo pot šlo, sta poslednjčji mogla od poštenih šolcov odločena biti, de bi še družih ne okužila. In — zdaj sta to, kar na unim oddelku vidite: berač in pisac.

Druga podoba ima zopet dva razdelka. Na prvem se Miklavžu odprč pokopališe, in ko njegove oči prebirajo neštivilne križe in s snegam pokrite grobe, se kar na enkrat ustavijo pri novim grobu. Ni ga še snežna plahta zagrnila, in na presni persti kleči deklica, ki se tako milo joka, de ji solza solzo zaliva; stoka, roke steguje in kliče: „Oh gorjé, pregorjé meni nesrečni! O mati, mati! jez sim vas zapustila, in vi ste mene zapustili!“ Zraven nje stoji angelj varh in ji kaže na drugi oddelik podobe. Na tem oddelku vidi Miklavž berhko deklino, ki v belim oblačilu pri nekoliko pripertih vratih nesrečnemu ponočnjaku naproti smukne, ki jo na plesiše spremlja. „Ta nesrečna ne bo nobena druga, kakor ta-le, ki tam na grobu kleči in veka“, Miklavž začuden in ves zvon sebe zdihne. „Ravno taka je“, odgovori Pepelnica, „hočem ti pa podobo še nekoliko pojasniti in povedati, kako se je bilo to nasnovalo. Una nebojgljevka se je bila že pred več mesci z nekim gerdinam soznanila, ki jo je povsod zalezoval, tako dolgo, de jo je bil popolnoma v svojo mrežo spravil. Mati jo je učila, svarila, prosila, pri Bogu in zveličanji njene duše ji pritiskala, de ne, ne! de naj se ga ogiba, naj se ne meni z njim; pa vse je bilo bob v steno. Od same žalosti mati zbolí, ko nič ne more opraviti. Bila je namreč uboga vdova in ni imela toliko pripomočkov, de bi bila s silo to napako zamogla odverniti. Prihaja pustni čas. Pustni večer spazi že vsa oslABLJENA mati, de njena hči zopet nekaj namerja, ker se lišpa in lišpa, in svoje lepši cape skupaj znasa. „Ljuba hči!“ zdihuje mati. „Ostani, ostani doma; ne zapusti me! Sej vidiš, kako sim slaba; še bolj pa se mi smili tvoja duša, in tvoja že brez tega omadežana nedolžnost. Zdravnik je rekel, de naj vsako uro zdravil vžijem; vidiš, de sama ne premorem, in opustiti vender tudi ne smém, ker bolezzen dojemlje. Hči se potuhne in čaka de oslABLJENA mati v medlevicah oči zatise, potem pa smukne natihama zapeljivcu naproti in gré pustovat, kakor na podobi vidite. V jutro dneva, ki se po meni kliče, zaklenka mertvaški zvon, ker uboga, dvakrat zapušena vdova se je bila ravno med pustovanjem in plesanjem svoje nehvaležne in razuzdane hčere v boljši življenje preselila. Zastonj zdaj morivka kleči in udeluje na grobu, ker svoje matere ne more več priklicati iz zemlje, ki jo je pahnila vanjo. Miklavž je ves prestrašen tega, kar mu Pepelnica kaže in si upa, de bo saj naslednja risarija kaj boljšiga razodela. Tode temni obraz rezne tujke tudi zdaj nič dobriga ne napoveduje.

Tretja podoba je nekaka temna slikarija; še le ko oglar pod dlanjo pogleda in tako lešarbini bliš zakrije, ugleda železno omrežje, in za njim v enim kotu na slami moško osebo z zmeršenimi berkami in razkodranimi dolgimi lasmi, ter z izpitim obrazam in mehko kožo, kar je kazalo, de je gosposkiga stanú. V kotu družiga omrežja, unimu vstrič, je tersak kmetiškiga stanú, ki debelo v steno gleda, in njegov obraz razodeva neko obupnost in divjo nevkrotljivost. Miklavža groza pretresa, Pepelnica pa mu reče: „Vidite, oče Miklavž! oba ta dva sta pustna norca. Pervi je bil v neki visoki službi, kjer mu je bilo veliko denara zaupaniga. Dolgo časa se je prav pošteno obnašal in ni je bilo dobre duše, de bi ga ne bila spoštovala. Da se pa prijatlam spejljati, ki ga pustni večer na neki ples ali bal vlečejo. Že veste, de v enacih okolišinah se reči vidiijo in slišijo, ki zdravim sercam nič dosti koristne niso. Tako se je zgodilo tudi temu revežu. Nečimerna nališpanka mu mreže nastavi, mu začne s svojim prilizujenim jezičkam piskati in s drakonovimi očmi v njega svigati, in zares ga vjame. Ti Evici ni bilo zadosti, de mu je vso plačo nasproti iz žepa izpipala, temuč ga je še zapeljala, de je v ptujo gotovino segel ter si veliko nezvestobo nakopal na svojo dušo. Zasačen in zapert — zdaj preklicuje tisto pustovavno uro in uni nesrečni ples v temni ječi; — ali kaj, ko je prepozno! — Njegov sosed pa, kmetišk sin, ki je bil poprej že marsiktero grenko uro napravil svoji skerbni materi s svojim nesrečnim

ponočevanjem, je v pustnim tepežu glavo razklal nekemu, ki ni bil betvo boljši od njega. Zdaj v strahovitnim obupovanji premišljuje lepe nauke svojiga spovednika in opominovanja svoje dobre matere, tudi mu po glavi brodi, kako se je večkrat po kerčmah potikal, se odtegnivši iz cerkve, berž ko so duhovni pastir na prižnico stopili. Zdi se mu kakor de bi mu vsi gadi, ki jih je kdaj vidil, serce tergali, in ga vse vile zbadale, ki jih je kdaj v rokah nosil. — tako hudo ga vest peče: pa kaj pomaga, ker se več popraviti ne da!

Pepelna starka še ne odjenja, desiravno Miklavž sterčenja ravno de še diha. Odkrije mu četerto podobo. „Lejte duhovna Gospodoviga, kako hití hití s presv. Rešnjim telesam. Komej mu strežnik spod nóg uhaja, ker boji se, de bi bolne ne zamudil. Verni njegovi farmani ga pobožno spremljajo; vse verne kolena ob stranéh pred živim Bogam poklekujejo, slaboverne in neverne se ne upregnejo. Vidite tam le gosposkiga? še klobuk komej prizdigne, in ne de bi pokleknil. Ti ostudni napuh, ti! — Komu pa je bolezen tolikanj prikurila? Mlada gospodinja je ta bolna. Več dni v tednu je preplesala, ni čuda, de se je uplesala; zdaj pa žalostni starši in neutolažljivi mož stojé ob njeni prezgodnji smertni postelji. Lejte, to so nasledki nespriemšljeniga pustovanja!“ Miklavžu je bilo tega že vse preveč, serce mu je pokalo, in reče Pepelnici, de naj svoje bundre spravi. Pepelnaška pa ga prav lepo prosi, de naj saj še poslednjo podobo pogleda.

Kup ljudi vsake verste, stanú in starosti stoji na gosto krog merliča, ki so ga ravnokar iz snega izlekli. Bil je star možak, ki je imel svoje dni marsikterikrat pri kerčmarjih pridigo ali še celó Božjo službo. Njegovi otroci so po svetu razkropljeni, ker jim je premoženje in hišo zapijančeval; žena je bila že poprej britkosti in vsiga hudiga zbolela in umerla. Ta terda koža se ziblje pijana pozno pustni večer domú iz kerčme, v kateri je poprej tolikrat potuho dobivala. Mete pa in ferteljá s snegam, de nikoli tega, in vse gazi so se zgubile. Starec štorcklja pijan proti domu, žganje ga v neki germ zakerni, v katerim običi in zmerzne.

Miklavž v britkosti ne vé, kodi in kam; starka pa še vaški mladosti naredí kratko pridigo. Bilo se jih je namreč, de ni vedila, veliko zbralo, ki so prišli ravno od pepeljenja, in marsiktere zmed njih je rudečica sprehajala, ker so bili v enacih rečéh zapopadeni, kakoršne so une na podobah nesrečne storile. Vse to je pobožni starček v spanji vidil, in še dolgo mu je po glavi šumelo, ko se je prebudil, zakaj spoznal je, de so to žalostne resnice, kakoršne je pogosto v svojim življenji prevdarjal.

O ti neskušena mladost, o ti zarogoviljena starost! beri v tih podobah neoverzljivo resnico: „Grešno poželenje napravlja hudo terpljenje, in življenje brez Jezusa, ter brez čednosti in krotjenja mesnih in živinskih nagonov dervi človeka v časno in večno nesrečo. A. A. M. D. G.

Zdravilo

za tiste, ki jih je Pust pobodel.

Ni bolezní, za katero bi ljudje, akoravno se zdravilstva nikjer učili niso, kakiga pomočka ne vedili nasvetovati. Ne le po kmetih, kjer zdravnikov pomanjkuje, ampak tudi po mestih, kjer jih navadno po več stanuje, boš naletel na ljudi, ki ti bodo marsikaj nasvetovali, ako jim le količkaj potožiš, de se tu ali tam slabo počutiš. Nar bolj žalostno pri tacih nasvetih pa je to, de ti bo za tvoj bol, postavim za zobobol, 10 svetovavcov 10 raznih zdravil priporočevalo, katerih vsako je po zaterdilu sleherniga nar bolj. Kakor so klešče gotov pripomoček za zobobol (komur se zob ne smili, ker izdert se ne da več vsaditi, Vr.), tako je tudi beračev nasvet za glavobol. Le poslušaj ga; pa kakor je gotov, te

le vender posvarim in že naprej ti rečem: ne poskušaj ga nad seboj.

Neki dobrovoljic, ki se ga je bil prejšnji večer do dobriga naserkal, drugi dan dolgo v postelji leži, zakaj glava ga tako neizrečeno hudo boli, de mu še spati ne dá. Okoli poldne poterka berač na njegove duri, zasepta svojo navadno molitev in za Božjo voljo ga prosi, naj mu kej vbogajme dá. Iz serca rad, odgovori naš bolnik, pa ne morem vstati, tako hudo sim bolan. Kaj pa vam je, vpraša berač; mogoče, de bi jez za vašo bolezen kaj nasvetovati vedil, povejte, kaj vam je? — Kaj mi je? vprašate; tole mi je: Sinoč sim nekaj preveč v kozarec gledal, in dans me tako glava boli, de je nisim v stanu po koncu deržati. No, če vam nič družiga ni, kot to, če vaša glavobol le od sinočne pijače izvira, povzame besedo berač; vam vém gotov pripomoček za vašo bolezen. Urno, le urno mi ga povejte, prosi bolnik, vam bom dobro plačal, in svoj živi dan vam ostanem silo hvaležin. Lejte, pravi berač, ponoček za vašo glavobol je ta, ako drevi spet v kerčmo greste, in ga še kej več popijete, kakor pa sinoč. Ali tako me bo jutri glava še huje bolela, kakor dans, zaverne bolnik. Berač pa na to: Tedaj bo treba pojutrnjim pa še huje piti. Poberite se mi spred oči, vi in vaš prazni svet! zagermi naš bolnik; tako bi me glava še le neprenehama bolela. Nikakor ne! trobi svojo berač, če me poslušate, porok sim vam, de bote popolnoma ozdraveli. Le poglejte mene, pravi berač, mene je več let, dokler sim s čem imel, iz ravno tega vzroka kakor vas, prav rada in pogostama hudo glava bolela; mislil sim, de mi je bo razneslo; ali zdaj, ko beliča nimam in sim po samogoltnosti beračiti siljen, me nikdar več glava ne boli; tako tudi vi, ko ne bote imeli ob čem piti, bote zdravi, kakor jez. Kolikor hitreje bote z dobrovoljo svoje premoženje po gerlu pognali, tolikan hitreje bote prenadležne boleznj glavoboli za vselej ozdraveli.

Povej mi, ljubi bravec! ni li berač gotoviga pomočka za glavobol vsim dobrovoljcam nasvetoval? Ni li res, de si je marsikak pustni norec tako glavobol nakopal, de se je po 3, 4 dni ne more znebiti? In poslednje take glavoboli, kaj bo? — Večna žeja v peklenskim ognji, to ti priča evangeljski bogatin, ki se je v življenji le gostoval in zalival. De večni žeji v peklenskim ognji uideš, varuj se glavoboli, ki izvira iz neizmerniga popivanja; popravljal v 40 danskim postu s pritergovanjem, kar si predpust s požrešnostno zagrešil, in za svoje življenje si zapomni stari pregovor: Kdor ga hitro pije, ga le malo spi; zakaj pogostne glavoboli, ki jih neizmerno popivanje napravlja, kri pokvarjajo, in človekovo telo prezgodej v grob, njegovo dušo pa v peklo zakopljejo.

O. Mansvet.

Mati morivka svoje hčere — hči morivka svoje matere.

Strašni napis, ljubi bravec, te gotovo z grozo napolnuje, de se ti lasje šetinijo, in rad bi naglo zvedil: je li mati hčeri zavdala ali hči materi; — ste se poklale; — ali si kako drugač med seboj življenje vzele? — Nič tega si niste storile, in vender je mati poglavitni vzrok prezarane smerti svoje hčere, pa tudi hči ravno tako svoji materi, torej ste si nasprotni morivki, in napis je pravičen. Le beri in sodi: V nekim prijaznim slovenskim kraji so imeli premožni starši zraven več fantov eidino hčer, ktero bom v svojim popisu Evico imenoval zato, ker se je v vsim le preveč po Evino obnašala, desiravno je bila keršena na ime keršanske junakinje, ki je za Jezusovo vero kri in življenje dala, in venec devišstva in mučenstva od svojiga nebeškiga Ženina v plačilo prejela.

Znano je, de matere hčere, zlast še takrat, kadar edino in samo imajo, mem fantov rade obilniši ljubijo, jih bolj mehkužijo in pa prerade čezmerno lepoticijo. Tako je delala tudi naša mati s svojo hčerjo. Rastla je naša Evica

med samimi časnimi dobrotami, kakor jelka na senčnim kraji, in ker narava vsiga svojiga bogastva na njen obraz ni bila nakopičila, ga je pa premožna mati vedila dostavljati, ter je svojo hčerko lišpala z blagam, ki ga je dobivala pri zlatarjih in štacunarjih za gotove denarje. Obešala si ga je tedaj v ušesa, na vrat, natikala na perste in natezala na život. Bogate in košato oblečene dekleta pa mende malokje tako na ples mika, kot ravno v tem slovenskim oddelku; pa tudi ne vém, če so pod milim solncem kje tako brezvestne matere, de bi tako lahko svojim hčeram na ponočne plesse dopušale, kot ravno ondot. Naj vso resnico izrečem: še dovolj tacih mater se najde, ki celó žalujejo, če njihove hčere niso bile na ples povabljene, ter pri njih imajo lažnjivo vrazo, de deklet brez plesa bo tudi brez moža.

Za vsaki ples je naša Evica od svoje matere novo krilo dobila, in vse kar je pozelela. Ni bilo somnja, ne domá, ne v bližnji okolici, de bi ne bila ondi kraljica naša Evica, toliko izurjena plesavka je neki bila. Pa ni hodila sama po plesih; soznanila se je bila že v nar zgodnji mladosti z ubožnim fantalinam, skorej svojim sosedom, in ga je z materno vednostjo po plesih vlačila, to je, ker sam ni mogel toliko pristlužiti, kolikor so plesi požirali, mu je ona denarja dajala, de je zamogel po rajanjih bahati. Mati, ker svoje hčere od plesa pozno v noč ni mogla na nogah pričakovati, je hodila spat; svoji hčeri in njenimu plesavcu je pa gosposko večerjo in tudi ključ do vinske kleti na odločenim kraji pušala. Mlada prideta in se gostujeta, dokler jima je ljubo in drago. Tako se je godilo kake 3 leta zapored. Evica je zdaj v letih, godna za možitev; nasvetuje ji mati zdaj tega, pa tega ženina. Ali ona vsak svet odbije, ter reče: je še čas. Ko ji pa neki dan mati mladenca, ki je bil po njenih mislih mem vsih dozdej nasvetovanih nar vredniši njene roke, prav gorko priporoča, deklina pa ponudbo zaničljivo odvraca; jo mati naganja, de naj pové, zakaj ga noče. Ker ji mati le pritiska, razodene razuzdana hči nesrečni materi: Kako ga hočem vzeti, ker sim že delj v času, kot v petim mescu.

Slepa mati ni pomislila poprej, de kri ni voda, de ples device mori, de kersanski nauk grešne priloznosti oestro prepoveduje. Prevzetno je mislila, de njeni hčeri, zato ker je bogata, od ubožniga ponočnjaka, čigar varstvu jo je izročala, ko jo je na ples pušala, ne bo nevarnosti, in de bo Evica v nar bližnjiši grešni priloznosti merzla kot led ostala. Torej jo je odkritoserčni odgovor pretresel, kakor bi bil grom udaril v njen život. Od dné te prežalostne novice gre materno zdravje rakovo pot. Gospodinstvo je več ne veseli, piti in jesti ji ne diši, spanec od nje beži, meso se na nji suši, peša, hira in vsak pravi, ta žena bo jetična. In tako je bilo. Skorej dve leti gloda notranja žalost na njenim sercu in polagama spodjeda tisto nitko, ki veže dušo s telesam. Osramoteno hčer med tem pošljejo k nekim znanim ljudém, de bi se nasledek njene pregrehe nekoliko zagernil.

Mati, oče, imenitna zlahta, ktero bogati ljudje urniši naštevati vejo, kot 10 zapoved Božjih, vsi so se zarotili, de bodo ubranili, de Evica pri vsim osramotenji reveža ne poroči in vbrali ji bodo po stanu taciga ženina, de si kdej kaj očitati ne bota imela; nasprot se je pa tudi Evica zaklela, de ji nobeniga družiga vsilili ne bodo, in če ji tega ne privošijo, s katerim se je pregrešila, bo pa tako ostala, desiravno bi bil fant raji odjenjal, kot se v take zadrege spušal, ter skerbel in dopolnil dolžnosti, ktere naša sveta vera tudi postranskim očetam naklada.

Nar pazljivši oko so zdaj vsi na Evico imeli, vse pota so zajezili, de bi vsaj še kako nadaljno sramoto odvernili. Pa vse zastonj; mesena poželjivost je znajdljiva, ona tudi v temi tanko vidi, kakor sova. Mati je med tem tako oslabela, de ne more več vstajati. Z zakramenti za umirajoče previdena mirno smerti pričakuje. Hči ji lepo streže. Umirajoča mati ji marsikaj naroča, med drugim tudi reče. de

ji prav rada njeno veliko pregreho odpusti in lahko bo umerla, če ji le obljubi, de tega fanta nikdar poročila ne bo. Evica ni v stanu tega svoji materi obljubiti. Obljubi! jo sili mati. Nisim v stanu, odgovori resno Evica. — Kaj tako? Še svoje umirajoče matere ne vbogaš, in njeno smertno uro s svojo termo greniš? Otrok, otrok, obljubi, de vsaj sladko zaspim. Mama, nisim v stanu, še enkrat glasno odgovori. Zakaj mi ti tega ne obljubiš? vpraša še enkrat ihtijočo hčer na postelji sklonjena mati. Hči odjecljá, de zato ne, ker je že vnovic s sramoto pokrita. Mati, ko to zasliši, kakor bi jo bil mertud zadel, se zgrudi na blazinice in ugasne pri ti priči.

Po materni smerti se je res kmalo naša Evica brez vsiga šuma poročila in iz prostorniga poslopja preselila v borno hišico svojiga ženina. Pa ni dolgo vživala svoje sreče, kakor je mislila, de jo je s poroko dosegla. Še ni bil materniga groba štirkrat sneg pobelil, ko je že tudi na njeniga padal, in letas ga že tretje pokriva. Obé, bi jez rekel, mati in hči ste šle prezgodej pod grudo, in druga je drugi vzrok prezarane smerti. Mati bi se lahko živela; bila je zdrava, čversta žena v dobrih letih, in marljiva gospodinja; ali hči ji je življenje s svojo pohotnostjo silno skrajšala, ker je gotovo, de je mati bolehati začela ko je zvedila osramotenje svoje hčere; tedaj je hči počasna ubijavka svoje matere; pa tudi tako mati svoje hčere. Ako bi bila mati kej bolj ojstra in bi ne bila Evice po plesih pušala, kjer se je večkrat naplesala in preplesala, pregrela, premrazila, vroča pila, in po noči pri merzlih sapah gorka domú hodila, bi se bil njen rahli život pri lahkkih domačih opravilih in pri tečni jedi čverstil, bi bila na moči dojemala; ali Evica je prej zvenela, kot razcvetela; vjela je na plesih tisto bolezen, za katero, pravijo, nobena travica zrastle ni. In te njene neozdravljive bolezni, kdo je bil vzrok? Lastna mati, ktere ni nič bolj veselilo slišati kot to, de Evice, njene hčere, nobena druga ne v plesu, ne v lišpu ne prekosi, ki jo je po vsih plesih pušala, in ona je pre zgodnje hčerine smerti tako kriva, kakor ko bi ji bila kri spustila. Tudi mati je morivka svoje hčere.

Vprašal me boš morebiti, ljubi bravec, zakaj sim to žalostno prigodbo tukaj zapisal. Edino in samo zavoljo tega sim jo zapisal, de bi plesavke, ki svojim materam na ples uhajajo, na vest zavernil; de bi spoznale, de one s svojo neugnanostjo svojim materam življenje krajšajo in so torej njih prave ubijavke, morivke; de naj torej kaj globokeji v svoje serce sezejo, kadar se za sv. spoved sprašujejo, se ne tako tje v nemar spovednici bližajo, in pa tega ne zamolčujejo, ker je njih nar večí smertni greh. Gotovo je, de je že veliko mater pomerlo, kterim so neugnane plesavke življenje pristrigle, pa tudi ravno tako gotovo je, de je že veliko deklet prezgodej v grob zibnilo, kterim so ravno matere s svojim lahkomišljenim dopuščanjem po plesih pomagale. — Čez to se, plesavci in plesavke! kaj bolj na tanko sprašujte, predin se k spovedi podaste; pa tudi vé matere tega pri spraševanju vesti ne prezirajte. S—n.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Po pregledu letašnjiga duhovskega imenika je sedanji čas v ljubljanski škofiji v 20 dekanijah 16 kapitelskih prebend (3 prazne), 148 fará (5 praznih), 47 farnih namestnij ali vikariratorov, 81 lokalij (5 praznih), 12 starih kaplanij (capellaniae veteres), 21 samostalnih kaplanij (1 prazna), 232 duhovnih pomočnij ali kooperatur (23 praznih), 6 zgodnij ali manemisariatov (3 prazne), 43 družih beneficij (13 praznih), 309 farnih cerkev, 1018 podružnic, 7 samostanskih cerkvá, 147 kapel; 13 korarjev, 536 duhovnih pastirjev, 23 duhovnov pri družih službah, 51 duhovnov v pokoju, 12 duhovnov iz družih škofij, 68 klerikov, 55 samostanskih duhovnov, 67 nun sv. Ursule, 17 usmiljenih sester, 507.190 rimskih in 171 greških katolicánov, krog 222 nezedinjenih grekov, kakih 147 lutra-

narjev avgustanskiga in helvetiškiga verstva po Ljubljani in po deželi raztresenih.

V Gorici, piše „Sonntagsbl.“, se bo mende bolnišnica usmiljenih bratov spremenila v „deželino bolnišnico“, ki bo za sprejemane bolnike prejemale času primerno plačilo iz deželiniga zaklada.

S Krasa pišejo v „Eco di Fiume“ 10. t. m., de sta bila na postajo k sv. Petru 2 kidavca snega omerznjena prinešena; enimu so ohranili življenje, drugi (mladeneč 24 let) je pa umerl.

Na Reki. 15. svečana. — Svet norí, cerkev pa žaluje. Pojdi v mesto, v hiše, posebno na večer ali bolj po noči, in spoznal boš, de svet res norí, si res prizadeva, kar si more, de bi svojiga Kurenta z norčijami in razuzdanostjo povzdignil in počastil, ker tu letajo seme z mnogoverstnimi obrazi, ponarejenimi in tudi pravimi, nad kterimi, če jih pogledaš, dvomil bodeš, ali so otroci prvih staršev, Adama in Eve, ali ne? take krevlje so! Mislil si boš tudi, kakor de bi bil Bog zdaj za nekaj časa oči zatisnil in ljudém dovolil, grešiti z dušo in s telesam, in veseliti se, kar se dá, de potem glava in vse boli — ne pa kakor Zveličar opominja: „veselite se v Gospodu!“ — Cerkev se je že davno višnjevo oblekla in žaluje, posebno te tri dni dela svetu ravno nasproti, ker izpostavlja po cerkvah sv. Rešnjje telo, vabi in kliče svoje verne, naj vender nikar Jezusa v posvetnim šumu ne pozabijo, naj ga hodijo molit in častit, kakor tudi On moli in časti za nas svojiga nebeškiga Očeta. — Tudi pri nas se obhaja pri sv. Vidu tridnevna pobožnost z izpostavljenim sv. Rešnjim telesam. Vsaki dan je zjutrej ob 5. perva maša z blagoslovom, potem se versté druge sv. maše, ob 10. je veliko opravilo, in popoldne o pol šestih se konča s pětimi litanijami in blagoslovom. Gimnazijalni učenci, pa tudi udje tukajšnjiga Marijniga društva (dva pa dva z duhovnam eno uro) hodijo po stari navadi molit in častit presveto Rešnjje telo, kakor v Ljubljani gg. bogoslovci. Veliki altar je kej lepo ozalisan in razsvitljen, pa tudi drugi, posebno kadar se pri njih mašuje, so lepo razsvitljeni. Mašniki imajo praznično obleko. Tudi ljudi se dosti snide, posebno kadar so vélike opravila. — Postne pridige bota imela dva O. frančiškana, dalmatinca, ki sta zdaj na Laškim. Od teh drugič kaj več. — Tudi tukaj je bilo vreme dolgo nemilo, gerdo, merzlo s snegam in boro. Zato so tudi ljudje navadno zelo bolehalí, in umerlo jih je prosenca vsih skupej 80. Zdaj je malo bolje, pa mráz je še zmiraj, ker so bližnje gore še vedno bele, in še celó na otocih je snega precej. B.

Iz Štajarskiga. Redka slovesnost se je 25. dan prosenca, v praznik spreobrnjenja sv. Pavla, v Št. - llski fari Škalske dekanije na Štajarskim obhajala, ktera je vredna, de jo Danica svojim bratcam oznani. Bila je namreč tisti dan druga poroka ali zlata ženitnina Jurja Drev - a in njegove žene Mice, roj. Krulej, in pa Jakopa Sedovnika in njegove žene Jere, roj. Uranjek, oba kmeta Št. - llske fare. Juri in Mica Drev sta bila v dan sv. Neže l. 1805 poročena, tedaj sta v zakonu 53 let in 5 dni. Juri Drev šteje zdaj 80 let in 9 mesecev in je nar stareji faran, njegova Mica je stara 70 let. — Jakop in Jera Sedovnik sta pa pred 50 leti v praznik spreobrnjenja sv. Pavla v sv. zakon stopila. Jakop Sedovnik šteje 74, njegova žena Jera pa 70 let. Toljko ljudi se je bilo iz domače in bližnjih far k ti slovesnosti sošlo, de je bila precej velika cerkev pretesna. Med peto sv. mašo so bili imenovani zakonski obhajani. Po sv. maši so pa čast. gosp. fajmošter Jožef Gospodarič, znani izversten govornik, v ginjačljivim nagovoru poročencam, rodbini, svatam in vsim pričujočim tako globoko v serce segli, de se je mnogo oko solzilo.

Opomnili so med drugim tudi to, kar so ti zakonski na svetu, de je 7 papežev katoliško cerkev, 6 cesarjev pa avstrijsko cesarstvo vladarilo, vsi so bili polni učenosti

in modrosti, pa razun treh je že vse smert pokosila, ako so bili ravno za človeško družbo zlo potrebni; vi ste pa še pri življenji in zamorete prejeti gnade, ktere vam sv. katoliška cerkev danes deli. O zahvalite se Gospod Bogu za to veliko srečo. Posebno vas pa naj tudi veseli, ako pogledate na svojo mladino. Nar večji srečo, ki jo sv. katoliška cerkev novoposvečenim zakonskim želi, de bi vidili svojih otrók otroke do tretjiga in četertiga roda, to srečo vam je Gospod Bog dodelil doživeti itd.

Rekli so dalje: Ako na svoje pretečeno življenje nazaj pogledate, mnogo hudiga ste res prestali. Doživeli ste z malimi otročiči hudih let, vojsko, lakoto in še drugih britkost brez števila. Ako bi vam bil kdo povedal pred 50 leti, ko ste bili poročeni, kaj in koliko bote v svojim zakonu preterpeli, gotovo bi bili raji od altarja odstopili, kakor pa tako težko butaro nase naložili. In vendar ste z Božjo pomočjo vse prenesli, ker ste se lepo sporazumevali in eden drugimu zakonske težave nositi pomagali. O, spoznajte in častite tudi v svojih pretečenih težavah neskončno modro previdnost Božjo, ktera vam je le po kaplicah grenkosti tega življenja okusiti dajala, de bi si z grenkobo svojiga terpljenja sladko pijačo nebeške gostije zaslužili. Pa ne kar mnogo hudiga ste prestali, ampak tudi veliko dobriga ste iz Božjih rok prejeli, za kar ste mu dolžni veliko hvalo. Ako bi zamogli danes vse skupej viditi, kar ste na telesu zavžili, ali bi se ne zavzeli, od kod je toliko dobriga prišlo? — Pa kar človek z ustmi popade, še ni nar večji dar Božji. Večji dobroti, so djali, je gnada Božja, ki ste tolikrat v svojim življenji priložnost imeli jo prejeti in v svojih sercih ponoviti. Boljši, ko jed in pijača, so nauki Božji, ki ste jih tolikrat v svojim življenji zaslišali. Nar večji dobroti pa, ki ste jo tukaj na zemlji prejeli, je bila ta, de ste se smeli tolikrat Božji mizi bližati in se z Gospodom nebes in zemlje zúčuziti, de vas je še v vaši sivi starosti velika sreča došla, de ste po dobro opravljeni spovedi celiga svojiga življenja danes ob častitljivim dnevu svoje zlate ženitnine nar poprej na nebeški gostii presvetiga Rešnjiga telesa svoje duše okrepcali, predenj se bote s svojo ljubo rodovino zbrani tega dneva veselili.

K sklepu so rekli: Kar vam še povedati imam, ne bom govoril, de bi vaše serce žalil, ker je danes dan veselja za vas in za nas vse, ampak le eno popotnico vam hočem še s tega sv. kraja seboj dati, ktera naj zanaprej vaše duše vodi. Do današnjiga dné ste svoje življenje po letih šteli, od zdaj zanaprej ga bote le po mesicih, dnéh in urah smeli šteti. Vaša visoka starost, vaše dušne in telesne močti, ki so jele pešati, vam oznanujejo, de se čas vaše ločitve od tega sveta približuje. Prosim vas v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, obrnite kratke dneve in ure svojiga življenja posebno v Božjo službo. Za svet ste dosti dolgo delali, morebiti zavoljo prevelikih posvetnih skerbí mnogo opustili, kar Božja čast in zveličanje vaših duš zadeva. Zanaprej si le takih zakladov nabirajte, kteri vas bojo v dolgo večnost spremili, vam milostljiviga Sodnika pridobili, in nebeške vrata odperli. Otroke v drugie poročeni so opominjali, de naj zanaprej še bolj v časti imajo svoje starše, kterim je Bog posebno gnado in sv. cerkev svoj žegen podelila, naj jim strežejo in za nje delajo, ker njim bojo njih starši zanaprej več s svojo molitvo, kakor pa z delam pomagali, in naj se spomnijo besed modriga Siraha, ki pravi: „Moj sin! poterpežljivost in ljubezen, ktero svojimu starimu očetu in materi skazuješ, ne bo brez plačila ostala“. Male vnuke, ki so tudi pri ti svečavnosti pričujoči bili, so pa prosili, naj današnjiga dné zlate poroke stariga ateja in mame nikoli ne pozabijo, in naj po njih smerti pridno za nje molijo. Bog daj, de bi se vsi, kteri so bili pri ti zlati ženitnini pričujoči, enkrat v nebeškim ženitvanji veselili. Z Bogam!

Razgled po keršanskim svetu.

Svitla cesarica Karolina so dunajskim Ursularicam 1000 gold. za razširjanje učiliša in odrejaša podelili. — V farni cerkvi „am Hofe“ bo imel znani dr. Veith ob nedeljskih večerih postne pridige. — Nj. apostoljsko veličanstvo so zvolili škofa v Pavii, v. č. g. Angelo Ramazzotta patriarha za Benedke. — V Gradcu je v kratkim v katoliško Cerkev prestopila žena nekdanjiga protestanskiga pastorja Haserta, kteri se je že pred 5 leti povernil v naročje prave matere, naše sv. Cerkve. Priložnost k temu ji je dala njena lastna protestanska sestra, ki je bila prišla iz Ratibora v Gradec, jo obiskat, in ko je vidila katoličanov vero, življenje in djanje, je bila tolikanj ginjena, de je precej sklenila, se v rimsko keršansko-katoliško Cerkev poverniti, in s tem je tudi njeni sestri (Hasertovi) ravno ta želja popolnoma dozorela, ktero je zanesljivo že davno v sercu imela. Že je bil dan za obe sestri določen, ko neprevidama daljnopis eno k umirajoči materi v Ratibor pokliče, in je bila s tem dosihmal zadržana. Hasertova pa je že prestopila in živi srečna s svojo deržino, 6 osebami, v naročji svete Cerkve. (Sonntagsbl.) „Volksfreund“ v Gradcu radi beró. Ko ga neki mladi gospodiči po novim letu v neki veči kavarnici pervikrat med družimi listi vidijo, primejo posestnika, rekoč: „Tedaj tudi tako ultramontansk list nam daste?“ Odgovor na to je bil: „Ali ne smém tudi lista sam zase in po svojih lastnih željah imeti?“ Zdaj je pa neki že lastniku samimu težko ta list brati, ker je večidel v drugih rokah. Katolišk Prus, ko je tako slišal, je rekel: „Mi tam zunej smo pa vendar vse drugačnejji korenjaki, imamo namreč serčnost, tudi tiste od blizo pogledati, ki se jim poljubi, drugači misliti, kakor mi“. — V Munkaču na Ogerskim je bil nedavno judovsk jetnik keršen. Po sv. maši je bil keršeneec obhajan, in veliko družih jetnikov z njim vred, ki so o ti priliki prav radovoljno k apovedi in Božji mizi pristopili. Bila je ravno sabota, in ko judovski jetniki iz svoje molitevnice pridejo, novokeršeneec Alojzi Peter Goldstein pa iz cerkve, jih pozdravi le-tá ves razveseljen in reče: „Ljubi moji bratje! nasledovajte moj zgled, ne verjamete, kako sladko in veselo je, kristijan biti“. Precej se je še drug oglasil za nauk v keršanstvu in za sv. kerst. — V mogunških nedeljskih listih se bere med drugim: Ako se ozremo v avstrijske derzave, vidimo, de se ondi živo čerstvo cvetje pogodbe z Rimam (Konkordata) dan na dan obilniši in lepši razgrinja, de bo do zlatiga, blagerniga sadu doraslo, akoravno protestanski in judovski časnikarji kričijo. Kako malo pa de so se na Dunaji zmenili za vse „žurnalistsko“ tarnanje in za krive obraze nekterih starih Jožefinarjev, spričuje zraven poklica učenih redovnih duhovnov iz Rima na dunajsko vseučiliše nad vse drugo to, de so zopet napravili bogoslovsko učiliše v Insbruku in ga zročili 7 učencam iz Jezusove družbe. Močno vero in zvesto česenje Marije Device razodeva romanje v Marijnim Celji, kteriga so se cesar, cesarska hisa, škofje in perve zlahtne deržine vdeležili itd. — V Poznau se je 20. grudna v katoliško Cerkev vernil nekdanji pastor Geisler z ženo in otroci ob enim. — V Krefeldu na Nemškim se srečate nedavno v hudim mrazu deklici pri 10 letih, ena dobro oblečena, druga v svoji tenki obleki od mraza derhtajoča. Dobro oblečeni se začne una revica v serce smiliti, kar tam na cesti sleče svojo spodnjo sukničo in jo obleče napol golimu prezebajočimu otroku. Dolgo ni mogla mati zaslediti, kam de je suknič zginil, kar ji poznejši nekdo razjasni to vganko, ki je vidil, kar se je bilo zgodilo; otrok pa se izgovori, rekoč: „Mama, sej mi je še plajšek ostal“. — V Berlinu so katoličani kaj lepo poslednji Božič obhajali. Bravno društvo katoliških študentov ondotniga vseučiliša je 30 ubožnih otrók z mnogoterimi oblekami itd. že v dan sv. Nikolaja obdarovalo. Tedaj tudi tam Miklavž nosi. Ursularice so na Sveti dan ondotne sirotice

bogato in veselo obdarovale in več kot 70 ubogim šolaricam oblačilce podelile. Usmiljene sestre so ta dan bolnikom v šent-Hedviški bolnišnici z mnogoterimi darili njih serca tolažile, za to so pa tudi od imenitnih dobrotnikov te naprave blagoserčno obdarovane bile. Iz vsih katoliških šol je bilo do 400 ubožnih otrok z zimskimi oblekami, vmes tudi prav obilno obdarovanih itd. — V Rimu se je praznik častitljivega razglasenja Gospodoviga ali ss. 3 Kraljev tudi letas veličansko v mnogih jezikih obhajal. Po laškimi začetnim ogovorom v propagandi so nasledovali ogovori v hebrejskim, kaldejskim, persijskim, sirskim, armenskim, arabskim, kitajskim, kurdiškim, hindostanskim ali jutrovo-indijskim, bengalskim, turškim in koptiškim jeziku. Na to pride na versto 19 evropskih jezikov, med katerimi 4 slovanski, 2 mladenca iz Avstralije sta zglasovala v svojim jeziku, in mladenec iz Darfura se je obnašal v zamurskim jeziku. — 22. u. m. je umrl kardinal Spinola. — Dve milj od Rima ob latinski poti so našli ostanke bazilike z rakami iz pravih keršanskih časov; napisi in dobre znamenja kažejo, da je bila prvemu marterniku, sv. Štefanu posvečena. — „Armonia“ v Turinu na to opomni, da je že večkrat kazališče imenovala šolo kraljdomstva. V spričevanje tega se sklicuje na lastno spoznanje Gallenga-ta, da je bil v kazališču prejel prve spodbudke k kraljdomstvu. Na to opomni, da v operi ali spevokazu, k katerim se je bil cesar Napoleon 14. prosenca podal, so bili sami taki oddelki, ki so ali punt ali pa mor poglavarjev občinstvu skazovali, in zamore se reči: kar se je takrat na odru godilo v podobah, se je godilo pred vratmi v djanji. (Kath. Bl. aus Tir.) — Sardinija se mende želi z Rimom zopet sprijazniti. — Na Švedskem je postavodajni odbor zastran verskiga prestopa naklep storil, ako bi kdo hotel po dopolnjenim 16. letu iz luteranske cerkve odstopiti, da zamore to storiti; zgubi pa s tem vse državne pravice in svojo službo. Ako bi kdo kej zoper luteransko vero učil, bo z denaram inječo kaznovan. — Na Španjskim, kakor ministerski predsednik Isturitz v zboru velikaše upanje daje, bodo razmere med vlado in rimskim stolom skorej zadovoljno poravnane; pravi da so sv. Oče pripravljene, storjeno prodajo cerkvenih dóber poterditi, zbor pa je tudi voljan, za prodane cerkvene dobra škodo povrniti, kakor tirja čast narodova, da je vselej mož beseda in zvest storjenim pogodbam. — Na Angleškem v 13 škofijah je 737 katoliških cerkev, in 1004 duhovni, 27 moških, 103 ženski samostani. Na Šotiškem so 3 apostoljski namestniki, 165 cerkev, 139 duhovnov. Lansko leto se je naraslo za 8 cerkvá in 26 duhovnov. Na Irskim so 4 vikári škofje in 24 škofov. V Indii je bilo pred puntam 22 apostoljskih namestništev in do 750.000 katoličanov, večidel domačinov in tudi spreobrnjenih angležev. V Kanadi je 14, v Avstralii 6 škofij z 1 nadškofijo.

Domaće duhovne vaje,

svetó živeti in zveličano umreti.

(Dalje.)

Kadar povodinj pot ali njivo razterga, se potem tako dolgo ne počiva, dokler ni vse poravnano. Tudi skerbin spokornik ne more miren biti, dokler ni vse vravnano, kar mu je povodinj greha stergala in zdelala, kolikor koli se da in more poravnati in popraviti. To se dela zlasti na peti stopnji pokore, ki se imenuje zadostovanje.

Pervo zadostovanje se mora opravljati samimu Bogu. To zadostovanje se godi z vednim kesanjem in žalovanjem nad storjenim greham, kakor David, sv. Peter, Marija Magdalena. Enkrat svojiga greha dobro in veljavno spovedati se, je zadosti k zveličanju; le enkrat pa ga obžalovati ni zadosti, ne za mir serca ne za stanovitnost v terdnim sklepu se popobjšati.

Grehe zdaj spoznam velike,
Hude padce in spotike:
Bodi zvečer, bodi rano,
Moje hudo je za mano!

Ps. 50, 3.

Drugo zadostovanje moraš opravljati svojimu bližnjimu. To zadostovanje moraš opravljati ali za krivice, ki si mu jih storil, ali za pohujšanje, ki si ga napravil. Za krivico zadostiš s povračilam; za storjeno pohujšanje ni zadosti, le samo svetih zakramentov očitno prejeti, temuč mora se pokazati spremin tudi v vsim obnašanji in življenji, da ne more kdo nad resničnim spreobrnjenjem dvomiti. Ti pa, če že tudi svete zakramente prejmeš, morebiti skerbeno skrivaš, da bi tega kdo ne vedil; rad za poevetnjaka veljaš in greš morebiti nalaš v drugo cerkev k sv. Obhajilu, da bi domači in sosedje ne vedili, da odsihmal misliš kej bolji biti.

Bog, moj Bog! v veliki sili
Se me grešnika usmili.
In nezmerna milost zmije
Naj vse moje hudobje.

Ps. 50, 1.

Tretje zadostenje je grešnik dolžan sam sebi. Greh človeka silo pokazi na duši in velikrat tudi na telesu; to škodo stori grešnik zoper svojo pravico, ker „nismo sami svoji“, naše truplo je tempelj sv. Duha. Spokornik mora tedaj te škode po svoji moči popravljati, ki jih je nad tempeljnam sv. Duha storil, mora „vreden sad pokore obroditi“ (Luk. 3, 8.) Ako se ne pečaš, da bi za svoje grehe zadostil, nikar ne misli, da si med tistimi, ki sv. Duh pravi zastran njih: „Zveličani so žalostni“. (Mat. 5, 5.)

Več in več, Gospod, opéri
Me ostudne moje spake,
Me osnaži ino stéri
Z mene grehe, zmote vsake.

Ps. 50, 2.
(D. sl.)

Pepelnica.

Čuj! ura že je polnoči odbila;
Zdaj konec pustniga je norčevanja.
Prišel je čas pokore, žalovanja,
Je pepelnica sredi nastopila.

Tako bo tud življenja luč vgasnila,
V neznanu uri bo prišel čas spanja,
In konec svetniga zveseljevanja,
Ko ura zadnja bode nam odbila.

Zdaj začni, človek! greh obžalovati,
In se na smert in sodbo pripravljati.
Če si do zdaj zato se malo zmenil.

Prevdari, kaj pomeni pepeljenje.
In spomni se, da kratko je življenje.
De prah si zdaj, in boš se v prah spremenil.
A. Umek.

Pogovori z gg. dopisovavci.

G. B. B.: Prejeli; „Danica“ za celo leto velja 2 gold. 40 kr. Prosimo dopolniti, kar ste omenili. — G. J. v T.: Hvala za tiste okrogle stvari. — G. U.: V naslednjim listu pojasnilo prejeli, torej ni potreba na drugo pisanje odgovarjati. — G. B.: Prepozno prejeli. — G. B. v R.: Bo kmal.

Mil darovi.

Za afrikanski misijon:

Vis. časl. gosp. fajm. J. Uršič 50 gold. za doto duhovni hčeri Marii Uršičevi v Gondokori (glej v današnjem Danici list iz Hartuma.) — Po gospodičini Milarjevi 3 gold.